

Nr 781.

Av herr andre vice talmannen **Jeppsson**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 225, angående försvarsväsendets ordnande.

I sitt förslag till marinorganisation har försvarskommissionen även upptagit frågan om överförandet till övergångsstat av en del äldre till underofficerare av 3:e graden i flottan konstituerade korpraler, tillhörande ekonomiskavdelningen vid Karlskrona örlogsstation. Dessa hava antagits före den 1 januari 1919 och äro på grund härav enligt gällande reglemente berättigade att kvarstå tillsvidare mot åtnjutande av korprals avlöningsförmåner. Deras kvarstående i tjänst är emellertid förenat med avsevärda olägenheter dels på grund av att de utgöra ett hinder för återgång till normala befodringsförhållanden, dels enär de genom allt högre levnadsålder icke i önskvärd utsträckning kunna kommenderas till tjänstgöring ombord.

Försvarskommissionen har närmare redogjort för de omständigheter, varunder det tidigare varit ifrågasatt att denna personal skulle överföras på övergångsstat utan att detta dock föranlett någon åtgärd. (Försvarskommissionens betänkande, del III, sid. 145.)

I försvarspropositionen har Kungl. Maj:t för riksdagen anmält förhållandet och relaterat försvarskommissionens förslag samt härutöver även omnämnt en under prövning varande fråga om rätt för en till ifrågavarande personalgrupp hörande underofficer av 3:e graden i flottan att kvarstå i tjänst vid sjömanskåren såsom korpral, oavsett att han uppnått den levnadsålder, då han i sådan egenskap ägde rätt till pension. Kungl. Maj:t har emellertid ansett, att frågan om dessa underofficerares av 3:e graden i flottan överförande på övergångsstat icke bör upptagas till avgörande av riksdagen i förevarande sammanhang utan är av natur att kunna lösas för sig (prop. nr 225/1936, sid. 648).

Kungl. Maj:t synes sålunda icke i sak hava något att erinra mot ett överförande av ifrågavarande personalgrupp till övergångsstat på det sätt som försvarskommissionen föreslår utan endast mot att frågan upptages till avgörande samtidigt med försvarsorganisationsförslaget.

Såsom försvarskommissionen framhåller har emellertid denna fråga på det sätt, som nu ånyo ifrågasättes skola bliva fallet, undanskjutits från ett avgörande i samband med genomförandet av 1925 års försvarsordning, varför det nu, ej minst med hänsyn till önskvärdheten att få detta spörsmål avgjort i samband med övergången till ytterligare en ny försvarsordning, torde kunna anses lämpligt att frågan upptages till prövning av riksdagen.

Antalet underofficerare det här gäller att överföra uppgår enligt 1936 års underofficersrulla för marinen till 14, varav 9 underofficerare av 3:e graden i flottan och 5 underofficerare av 3:e graden i marinen. Samtliga hava avlagt för befordran till underofficer vid flottan föreskrivna kompetensprov.

Att ifrågavarande underofficerare vid personalindragningarna i samband med genomförandet av 1925 års försvarsordning, då flottans underofficerskår underkastades en reducering med 62,6 procent, bibehölls samtidigt som den stora gruppen av underofficerare på aktiv stat överfördes på övergångsstat, torde få anses såsom ganska oformligt och väl närmast beroende på ovissheten om vart denna personalgrupp vid omorganisationen närmast borde föras, om den borde entledigas med avskedersättning såsom korpraler eller överföras på övergångsstat i likhet med underofficerare av 3:e graden vid flottan på aktiv stat. Då tvekan synes hava varit rådande härom hava de sedermera tillåtits kvarstå i beställningen såsom korpraler och i graden såsom underofficerare. Vissa av dem hava också under årens lopp vunnit befordran till underofficerare på aktiv stat men flertalet av de nu återstående torde på grund av rådande befodringsförhållanden icke äga några utsikter härtill.

På grund av den knapphet på underofficerare inom flottan, som blev en följd av personalindragningarna 1925 hava emellertid dessa underofficerare av 3:e graden i flottan och i marinen gjort full tjänst såsom underofficerare på aktiv stat, även beträffande tjänst såsom redogörare och i uppbördsmannefattning. De hava sålunda alltifrån sin utnämning till underofficerare gjort en sådant tjänst men mot avlöning såsom korpraler.

Från olika synpunkter och därvid ej minst på grund av att denna personalgrupps avförande ur flottans organisation faktiskt kvarstått olöst sedan år 1925, synes det lämpligt att detta spörsmål nu ordnas i samband med genomförandet av den blivande nya försvarsorganisationen. När de på denna nya organisation grundade och beräknade staterna vid flottan skola träda i tillämpning och ordnas av myndigheterna, bör denna reminiscens från tiden före år 1925 ej stå hindrande i vägen för den nya organisationens genomförande.

Det lämpligaste sättet, på vilket denna fråga bör ordnas, synes vara att, i enlighet med vad försvarskommissionen föreslagit, underofficerare av 3:e graden i flottan vid Karlskrona örlogsstation överföras på övergångsstat. I enlighet med vad som från personalorganisationshåll blivit framhållet och i försvarspropositionen omnämnts, böra däri underofficerarna av 3:e graden i marinen tillhörande Karlskrona örlogsstation inbegripas.

På grund av vad som sålunda framhållits får jag härmed äran hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att vid Karlskrona örlogsstation varande underofficerare av 3:e graden i flottan och i marinen måtte såsom försvarskommissionen föreslagit överföras

på övergångsstat samt, att överföringen måtte äga rum under budgetåret 1936—1937.

Stockholm den 20 april 1936.

Ola Jeppsson.
